

معیار های انتخاب مکان دفن پسماند

محمدعلی عبدلی^۱، رودابه سمیعی زفرقندی^۲

۱- استاد دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران mabdoli@ut.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست دانشگاه تهران r_samiee@ut.ac.ir

:

آدرس پست الکترونیکی مولف رابط (r_samiee@ut.ac.ir)

خلاصه

امروزه با گسترش روز افزون جوامع بشری و پیشرفت تکنولوژی، تنوع و میزان پسماند افزایش چشمگیری یافته است. یکی از اصلی ترین روش های دفع پسماند، دفن بهداشتی است. بطور کلی یک محل دفن پسماند باید معیارهای مختلف موقعیتی و ژئوتکتونیکی را برآورده سازد، همچنین مقبولیت عام نیز داشته باشد. فرایند جانمایی بهینه محل دفن در واقع ایجاد تعادل بین دو پارامتر متعارض می باشد. از یک سو باید فواصل حمل و نقل که اقتصاد محل دفن را تحت تاثیر قرار می دهد، از سایت محل دفن به حداقل برسد و از سوی دیگر فاصله محل دفن از مناطق مسکونی، ساختمان های دارای سکنه و مکان هایی که بر روی سایت دفن تاثیرات نامطلوب می گذارند یا ممکن است اثرات منفی سایت دفن متوجه آنها باشد، به حداقل برسد. در این مقاله معیار های موثر در انتخاب محل دفن بر اساس ضوابط آئین نامه ها و دستورالعمل های معتبر جهانی معرفی می گردد. در ادامه این معیارها مورد بررسی و مقایسه کمی قرار گرفته و به فواصل تفکیک شده این معیارها به منظور به حداقل رساندن تضاد های زیست محیطی بالقوه و جلب رضایت مردم پرداخته شده است.

کلمات کلیدی: مدیریت پسماند شهری، دفن بهداشتی، معیارهای انتخاب

۱. مقدمه

مدیریت پسماند های جامد شهری (Municipal Solid Waste (MSW یکی از مهمترین مسائل زیست محیطی محسوب می شود. مطابق دستورالعمل طرح جامع مدیریت پسماند ایران، پس از شناسایی و مستند سازی وضعیت موجود و نیازمکان سنجی و ارائه گزینه های مناسب مدیریت پسماند، طراحی سیستم های مدیریت پسماند و ارائه راهکارهای مناسب اجرایی صورت می پذیرد که یکی از راهکارها در این زمینه مکان یابی و معرفی روش مناسب دفن بهداشتی می باشد (۱). در سیستم های مدیریت MSW از یک یا بیش از یک تکنیک مدیریت مواد زائد جامد مانند دفن، تصفیه حرارتی، تصفیه بیولوژیکی، بازیافت و غیره استفاده می شود (۲). با توجه به وسعت اراضی قابل دسترس در کشور ما ایران و از آنجا که روش های دیگر مانند کاهش از مبدا هنوز توسعه چندانی نیافته است و در هر حال سرنوشت نهایی هر پسماند پس از هر پردازشی دفن می باشد، دفن بهداشتی مهمترین و اصلی ترین روش دفع MSW می باشد. بنابراین انتخاب یک محل مناسب برای دفن پسماندها از لحاظ زیست محیطی بسیار مورد توجه است.